

beretning, have givet et tilfredsstillende Resultat, for hvilket jeg i et Foredrag i det Kgl. danske Landhusholdningsselskab har gjort nærmere Rede. Samtidig har jeg beskæftiget mig med Fremstilling og Undersøgelse af en Række andre Serumarter: Rødsyge-, Bradstot-, Proteus-, Nekrosebacil-Serum m. fl. i den Hensigt, dels at faa et mere indgaaende Kendskab til Fremstillingen af disse Sera, dels bedre at kunne danne mig en begrundet Mening om disses Brugbarhed som forebyggende og helbredende Midler over for Sygdommene hos vore Husdyr. Foruden de nævnte Sera er der i Udlandet fremstillet og benyttet Serumarter mod Kværke, smitsom Lungebetændelse hos Svin, Høsekolera, Stivkrampe, Mund- og Klovsyge, Kvægpest m. fl. Sygdomme. I vedlagte Særtryk af „Maanedsskrift for Dyrlæger“ har jeg givet en kortfattet Udsigt over de til Begyndelsen af 1903 foreliggende Resultater.

De Sygdomme, der her hjemme optræde paa en saadan Maade, at Serumbehandling vil være paa sin Plads, ere Kalvediarrhoen, smitsom Lungebetændelse hos Svin og Kværke, der hver for sig betinge meget store Tab.

Det lader sig næppe tilnærmelsesvis afgøre, hvor store Tab Kalvediarrhoen forvolder her i Landet; naar der tages Hensyn til dens meget hyppige, ja næsten stadige Optraeden i de fleste større Besætninger og til den meget betydelige Dødelighed, den forvolder blandt Tillægskalvene, er der Grund til at antage, at det aarlige Tab for Landet lavt regnet udgør 50—100,000 Kr.; eksempelvis kan anføres, at jeg i det sidste Aar har undersøgt Tilfælde af Sygdommen fra ca. 100 Besætninger. Som det fremgaar af mine aarlige Indberetninger, har jeg mod denne Sygdom fremstillet et Serum, der har vist sig i Stand til i nogle Besætninger fuldstændig at standse Sygdommen; og der er al Anledning til at antage, at det, naar Arbejdet kan blive taget op i det fornødne Omfang, hvad der hidtil har været umuligt, vil lykkes at fremstille et endnu mere virksomt Serum eller muligvis flere saadanne, der vil kunne standse alle eller dog de fleste Udbrud af Sygdommen.

Smitsom eller „enzootisk Lungebetændelse hos Svin“ er i stadig Tiltagen her i Landet og vil, hvis den ikke i Tide hæmmes, sikkert forvalde vor Svineavl enorm Skade; Forsikringsselskabet „Kustos“ udbetalte i Erstatning for Tab ved denne Sygdom i 1901—02 18,400 Kr.; hvis Tabene blandt de ikke i „Kustos“ assurerede Svin ere lige saa store som blandt de forsikrede, maa Tabet efter denne Opgørelse for hele Danmark udgøre c. 600,000 Kr. aarlig. Mod denne Sygdom anvendes i Tyskland Serum, der fremstilles paa forskellige Fabrikker; særlig med det af Wassermann og Ostertag fremstillede Serum er der foretaget omfattende Forsøg; i 1903 er der til det preussiske Landbrugsministerium afgivet en Indberetning, der omfatter Forsøg med c. 12,000 Svin, og saa vidt man af denne kan skønne, maa de opnaaede Resultater siges at være særdeles tilfredsstillende. Med dette Serum har jeg her hjemme anstillet nogle Forsøg i smittede Besætninger, men kan endnu intet sikkert sige om Resultatet.

Hvad Kværken angaar, da kan det aarlige Tab, den giver Anledning til, efter de officielle Indberetninger lavt regnet anslaaes til 100,000 Kr. aarlig. Ogsaa mod denne Sygdom er man i Tyskland begyndt — og som det synes med Held — at anvende Serum.

Rødsyge-Serum finder i Tyskland, Frankrig og andet Steds en overordentlig stor Anvendelse; det virker baade helbredende og beskyttende, og der vil her hjemme muligvis blive Anledning til at benytte det netop nu, hvor vi indskrænke det offentlige Tilsyn til kun at omfatte de særlig ondartede Former af Sygdommen; og skulde Sygdommen atter begynde at optræde paa en ondartet Maade, da er Serumbehandling det eneste brugelige Middel til at formindske de Tab, den forvolder.

Ogsaa over for andre Sygdomme kan der være Anledning til at forsøge en Serumbehandling, saaledes f. Eks. over for den ret udbredte dødelige Diarrhoe blandt Smaagrise og over for Svinedifteritis, ligesom det var ønskeligt, om der kunde blive arbejdet videre paa det alt foreliggende Grundlag til Bekæmpelse af Hestens Lungesyge [se 38. Beretning fra Forsøgslaboratoriet]:

Jeg føler mig overbevidst om, at man ved en fornuftig Anvendelse af Serum vil være i Stand til at formindske de Tab, som de nævnte Sygdomme foraarsage, betydeligt, og jeg har derfor anset det for min Pligt at foreslaa, at hele denne Side af den bakteriologiske Forskning tages op i langt større Omfang end hidtil. For et Laboratorium som det foreslaaede vil der utvivlsomt hurtigt vise sig andre Opgaver af stor Betydning; jeg skal saaledes blot henvise til v. Behrings Forsøg paa at bekæmpe Kvægtuberkulosen ved Vaccination; foruden Behrings egne Meddelelser desangaaende